

Elin: Aluehallitus
Aika: 19.08.2024 Kello: 09:00 - 13:19
Paikka: Kokoushuone H0.124-125, Vaasan keskussairaala, H-talo

Läsnäolijat:

Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Salovaara-Kero Anne Lithén Carola	puheenjohtaja jäsen	Paikalla klo 9.00-12.35, poistui § 154 aikana
Somppi Sari	jäsen	
Haldin Annica	jäsen	
Sjökvist Peter	varapuheenjohtaja	
Lindqvist Hans-Erik	jäsen	
Rajala Katja	II varapuheenjohtaja	
Willman Gösta	jäsen	
Karppi Päivi	jäsen	
Bystedt Rainer	jäsen	
Sandbacka Joacim	jäsen	
Rantala Mervi	jäsen	
Pettersson David	jäsen	

Poissaolijat:

Berg Kim	VALT I varapj.
Strand Joakim	VALT II varapj.

Muut läsnäolijat:

Ollikainen Mikko	VALT pj.	Paikalla klo 9.00-11.05, poistui § 152 aikana
Heinonen Marko	VALT III varapj.	Paikalla etäyhteyden kautta
Borg Johanna	VALT IV varapj.	
Ala-Heikkilä Sari	kansalliskielilautakunnan pj.	
Kinnunen Marina	esittelijä	
Vähäkangas Pia	esittelijä	
Sjöström Pia-Maria	esittelijä	
Penttinen Erkki	esittelijä	
Jakobsson-Pada Linda	sihteeri / esittelijä	
Berg Päivi	asiantuntija	
Nystrand Lena	asiantuntija	Paikalla klo 9.00-13.00 poistui § 155 jälkeen
Plukka Mari	asiantuntija	Paikalla § 152 aikana

Pykälät: 147 - 167

Pöytäkirja on allekirjoitettu ja tarkastettu sähköisesti. Allekirjoituksen todentaminen voidaan osoittaa hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmässä.

Anne Salovaara-Kero
Puheenjohtaja

Linda Jakobsson-Pada
Sihteeri

Katja Rajala
Pöytäkirjan tarkastaja

Mervi Rantala
Pöytäkirjan tarkastaja

Pöytäkirja on nähtävillä yleisessä tietoverkossa: Julkaistu yleisessä tietoverkossa: 27.08.2024

Pohjanmaan hyvinvointialue / kirjaamo
Hietalahdenkatu 2–6 65130 Vaasa
kirjaamo@ovph.fi

Elin: Aluehallitus

Aika: 19.08.2024 Kello: 09:00 - 13:19

Paikka: Kokoushuone H0.124-125, Vaasan keskussairaala, H-talo

Asialuettelo:

Pykälä	Käsiteltävä asia	Sivu
§ 147	Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 148	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
§ 149	Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen	6
§ 150	Neljännesvuosikatsaus Q2 – 2024	7
§ 151	Sairaalapalvelujen investointimäärärahojen 2024 uudelleenjärjestely	9
§ 152	Asiakas- ja potilasturvallisuus sekä asiakasodotukset, asiakaslähtöisyys, asiakas-kokemus sekä järjestöyhteistyö	10
§ 153	Pohjanmaan hyvinvointialueen yhteisöllisen asumisen palveluverkko osana ikäihmisten palveluiden kokonaissuunnitelmaa	11
§ 154	Pohjanmaan hyvinvointialueen ympärivuorokautinen palveluasuminen osana ikäihmisten palveluverkkokokonaisuutta	15
§ 155	Laihian yleislääketieteen osaston toiminnan seuranta 1.1-30.6.2024	18
§ 156	Eropyyntö aluevaltuuston II varapuheenjohtajatehtävästä ja puheenjohtajiston kokoonpanon vahvistaminen	21
§ 157	Nuorisovaltuuston edustajien päivittäminen	22
§ 158	Vammaisneuvoston varajäsenen muutos	23
§ 159	Aluehallituksen otto-oikeuden käyttäminen	24
§ 160	Aluevaltuuston päätösten 10.6.2024 täytäntöönpano ja laillisuuden valvonta	25
§ 161	Valtuuston kokouksessa 10.6.2024 tehdyt aloitteet	27
§ 162	Vastaus valtuustoaloitteeseen: Lyhennetyn työajan kokeilu	27
§ 163	Vastaus valtuustoaloitteeseen: Työterveyshuollon kokonaisuus, sairauskassan mahdollisuus	29
§ 164	Vastaus valtuustoaloitteeseen: Sosiaali- ja terveyskeskusten aukioloaikojen pidentäminen	31
§ 165	Vastaus valtuustoaloitteeseen, joka koskee analyysitoiminnan jatkamista terveyskeskusten laboratorioissa	33
§ 166	Muut mahdolliset asiat	35
§ 167	Kokouksen päättäminen	36

Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Aluehallitus 19.08.2024 § 147

Hallintosäännön 149 §:n mukaan toimitella päätää kokoustensa ajan ja paikan.

Hallintosäännön 150 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Hallintosäännön 158 §:n mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Laki hyvinvointialueesta (611/2021) 108 §:n mukaan muu toimitella kuin valtuusto, on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Päätös:

Hallituksen puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9. Kokous todettiin laillisesti kokoon kutsutuksi ja jäsenten määrään nähden päätösvaltaiseksi

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Aluehallitus 19.08.2024 § 148

Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 168 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti.

Pöytäkirjantarkastajiksi ehdotetaan jäseniä aakkosjärjestyksessä siten, että esitetään aina kahta vuorossa seuraavana olevaa listalta.

Pöytäkirjantarkastajiksi ehdotetaan jäseniä: Katja Rajala ja Mervi Rantala.
Ehdotetaan, että pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Aluehallitus 19.08.2024 § 149

Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 150 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä.

Ehdotetaan, että esityslista hyväksytään työjärjestykseksi.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Neljännesvuosikatsaus Q2 – 2024

Aluehallitus 19.08.2024 § 150

4501/02.02.02/2024

Valmistelija Nystrand Lena
Lisätietoja: puhelinnumero: 044 323 1740, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hyvinvointialueen neljännesvuosikatsaus 30.6.2024 on valmis. Raportissa kuvataan tilanne ensimmäisen kuuden kuukauden osalta. Taloudellisen tilanteen lisäksi kuvataan myös toiminta ja toiminnan volyymit, joihin on sisällytetty ne suoritiedot, jotka saadaan koko toiminnasta ja jotka vastaavat vuoden 2024 toiminta- ja taloussuunnitelmassa asetettuja tavoitteita. Neljännesvuosiraportti kehittyi sitä mukaa, kun tietoja saadaan ilman että niitä joudutaan kokoamaan manuaalisesti, ja silloin saamme aikaan useampia ja monipuolisempia raportteja, jotka kuvaavat jakson suoritteita ja toiminnan volyymejä.

Neljännesvuosiraportti on laadittu toiminta- ja taloussuunnitelman pohjalta ja Pohjanmaan hyvinvointialueelle vahvistetun organisaatiomallin mukaisesti. Toimintavolyymiä koskevia tavoitteita on seurattu tulosityksikkötasolla. Toteutuneiden suoritteiden määrät vaihtelevat paljon suhteessa toisiinsa ja asetettuun tavoitteeseen.

Neljännesvuosiraportti 30.6.2024 on 16.875.462,13 euroa alijäämäinen. Talousarvioseuranta tehdään vahvistettuun talousarvioon nähden. Aluevaltuusto vahvisti joulukuussa 33,9 miljoonaa euroa alijäämäisen talousarvion, ts. kustannukset ovat rahoitusta suurempia. 10.6.2024 vahvistetut uudelleenjärjestelyt on huomioitu raportissa. Talousarvio sisältää noin 27 miljoonan euron sopeuttamistoimenpiteet vuodelle 2024. Suuria haasteita on sen myötä, että toteuma on jo enemmän kuin pitäisi, varsinkin ostopalveluissa.

Toteutuneet tuotot ovat 49,3 miljoonaa euroa eli 50,8 % budjetoidusta. Tämä on 2 miljoonan euron eli 4,2 % kasvu verrattuna samaan jaksoon vuonna 2023. Myyntituotot ovat 7,2 miljoonaa euroa eli 41,1 % budjetoidusta, ja ne muodostuvat pääasiassa muiden hyvinvointialueiden, vakuutusyhtiöiden ja valtion laskutuksesta. Tämä on 0,8 miljoonan euron eli 10,5 % vähennys verrattuna samaan jaksoon vuonna 2023 ja johtuu siitä, että muut hyvinvointialueet ovat minimoineet palvelujemme oston. Maksutuotot ovat 26,3 miljoonaa euroa eli 52,9 % budjetoidusta, mikä on 5,9 % enemmän kuin edellisvuonna. Vuokratuotot ovat 4,7 miljoonaa euroa eli 51 % budjetoidusta. Tulopuolen tuista ja avustuksista on 30.6.2024 mennessä toteutettu 10,4 miljoonaa euroa, ja se vastaa projektien kustannuksia. Muissa tuotoissa on 0,4 miljoonan euron hyvitys vuosien 2016–2022 kiinteistöverosta.

Toimintakuluista on toteutunut 451,7 miljoonaa euroa eli 50,3 % budjetoidusta. Verrattuna vuoteen 2023 kasvu on 1,3 % tai 5,8 miljoonaa euroa. Henkilöstökuluista on toteutunut 217,5 miljoonaa euroa eli 48,2 %. Verrattuna samaan jaksoon vuonna 2023 vähennys on 0,3 % eli 0,6 miljoonaa euroa. Ostopalveluista on toteutunut 166,1 miljoonaa euroa eli 53,3 % ja materiaali- ja tarvikkeista 30,6 miljoonaa euroa eli 50,5 %. Tuista ja avustuksista on toteutunut 8,2 miljoonaa euroa eli 45 % budjetoidusta, ja vuokratulot ovat 27,6 miljoonaa euroa eli 51,4 % budjetoidusta. Suurin kasvu verrattuna vuoteen 2023 tulee ostopalveluista, 4,3 % eli 6,8 miljoonaa euroa.

Nettotoimintakulut eli toimintakate on 402,4 miljoonaa euroa, mikä on 50,2 % budjetoidusta ja muodostaa 1 % eli 3,8 miljoonan euron kasvun verrattuna samaan jaksoon vuonna 2023. Ts. toimintakatteen kasvu tulee pääasiallisesti ostopalveluista ja asiakaspalvelujen hinnankehityksestä. Osa sopeuttamisohjelman toimenpiteistä tulee viiveellä, minkä johdosta voimme vielä toivoa, että kasvu pysähtyy tulevina kuukausina, kun taas ostopalveluilla ja erityisesti asiakaspalveluilla on niin suuri haaste, että on mahdotonta pysyä vahvistetun talousarvion puitteissa.

Toimialakohtaisissa katsauksissa suoritteita seurataan jokaisen yksikön osalta asetettuja tavoitteita ja taloudellista tulosta vasten, jolloin painotetaan sitä, miten toimintakustannukset ovat toteutuneet suhteessa vahvistettuun talousarvioon.

Saman ajanjakson strategisten mittarien seuranta raportoidaan erillisessä liitteessä.

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että aluehallitus merkitsee neljännesvuosikatsauksen Q2 – 2024 tiedoksi, sekä lähettää sen aluevaltuustolle tiedoksi. Hallitus antaa virkamiehelle tehtäväksi etsiä keinoja pitää kokonaiskustannukset budjetoidun tason puitteissa loppuvuoden ajan.

ehdottaa, että myös strategiset mittarit merkitään tiedoksi.

Päätös:

Hyvinvointialuejohtaja ja talousjohtaja antoivat kokouksessa ajantasaisen talouskatsauksen.

Aluehallitus merkitsi neljännesvuosikatsauksen Q2 tiedoksi ja lähettää sen tiedoksi valtuustolle.

Jakelu

Liitteet

Liite 1 Osavuosikatsaus Q2

Liite 2 Strategiset mittarit 01-06 2024

Sairaalapalvelujen investointimäärärahojen 2024 uudelleenjärjestely

Aluehallitus 19.08.2024 § 151

4500/02.00/2024

Valmistelija Nystrand Lena

Lisätietoja: puhelinnumero: 044 323 1740, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hermostimulaattori on rikkoutunut, eikä sitä voi korjata. Sairaalapalvelujen toimiala anoo, että määrärahat, jotka säästyivät radiologialle (907057) tehdystä varjoainemammografiavälineistön hankinnasta, saisi käyttää korvaavan hermostimulaattorin hankintaan leikkaussaliin. Hankinta on 25 045 euroa.

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että hallitus hyväksyy investointimäärärahan uudelleenjärjestelyn.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Asiakas- ja potilasturvallisuus sekä asiakasodotukset, asiakaslähtöisyys, asiakas-kokemus sekä järjestöyhteistyö

Aluehallitus 19.08.2024 § 152

4494/00.01.02.00/2024

Valmistelija Mari Plukka

Lisätietoja: puhelinnumero: 040 668 2212, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden mukaisesti turvallisuudessa ja laadussa tavoitellaan Pohjoismaista huippua Pohjanmaalla. Tavoitteen saavuttamisen tukena on asiakas- ja potilasturvallinen työpaikkahanke, jonka tiimoilta on toiminnan kehittämistä tehty laajasti. Organisaatiossa on työn alla toimintamalli kuormitustilanteisiin, jossa huomioidaan henkilöstön osaaminen, asiakkaiden/ potilaiden määrä sekä hoidon/ palvelun tarpeen vaativuus. Lisäksi henkilöstön osaamiskartoitus ja osaamisen dokumentointi on tärkeää henkilöstön osaamisen hyödyntämisen näkökulmasta. Kansallisen asiakas- ja potilasturvallisuusstrategia mukaista toiminnan kehittämistä edistetään erillisten työryhmien kautta. Henkilöstöä osallistetaan strategian mukaiseen turvallisuuden edistämiseen matalla kynnyksellä.

Asiakokemus on hyvinvointialueen palveluista annetun palautteen perusteella hyvää, suositteleva NPS mittarilla on tammi-kesäkuun ajalta 64. Luku on noussut edellisestä vuodesta (59). Asiakaspalautteen keräysmenetelmiä kehitetään ja tavoitteena on saada palautetta kerättyä ensi vuonna osasta palveluista tekstiviestitse.

Asiakasosallisuuden edistämistä tehdään osallisuussuunnitelman mukaisesti ja tavoitteiden edistymisen osalta on tehty myös arviointi. Vaikuttamistoimielimet ja asiakasraadit ovat kokoontuneet säännöllisesti ja asiakasnäkökulmaa toiminnan kehittämiseen on haettu näiden elinten kautta. Vaikuttamistoimielinten jäsenet ovat aktiivisia ja halukaita osallistumaan toiminnan kehittämiseen.

Yhteistyötä järjestöjen kanssa edistetään mm. kumppanuuspöytämallilla. Yhteistyötä järjestöjen kanssa kehitetään jatkuvasti. OLKA-vapaaehtoistoimintaa on laajennut hyvinvointialueella. Myös terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen osalta, on yhteistyötä myös jatkossa tehtävä tiivistä niin järjestöjen, vapaaehtoisten kun muiden toimijoiden kanssa.

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että aluehallitus merkitsee selvityksen tiedoksi.

Päätös:

Selvitys merkittiin tiedoksi.

Pöytäkirjaan merkittiin, että laatujohtaja Mari Plukka osallistui Teamsin kautta ja esitteli selvityksen pääkohdat hallitukselle.

Jakelu

Liitteet

- Liite 3 Asiakas- ja potilasturvallisuus sekä asiakasodotukset asiakaslähtöisyys asiakas-kokemus sekä järjestöyhteistyö

Pohjanmaan hyvinvointialueen yhteisöllisen asumisen palveluverkko osana ikäihmisten palveluiden kokonaissuunnitelmaa

Aluehallitus 19.08.2024 § 153

4465/00.01.02.01/2024

Valmistelija Vähäkangas Pia
Pellfolk Tony
Björkqvist Monika
Koskela Marketta

Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihde), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Yhteisöllinen asuminen on sosiaalihoitolaissa (21b §) mukaista hyvinvointialueen järjestämää asumista esteettömässä ja turvallisessa asumisyksikössä, jossa henkilön hallinnassa on hänen tarpeitaan vastaava asunto ja jossa asukkaalle on tarjolla sosiaalista kanssakäymistä edistävää toimintaa. Asumismuoto on tarkoitettu henkilöille, joilla on alentunut toimintakyky ja joilla hoidon ja huolenpidon tarve on kohonnut. Pohjanmaan hyvinvointialueen hallitus on hyväksynyt (17.6.2024/pykälä 138) ikäihmisten yhteisöllisen asumisen palvelukuvaus ja myöntämisperusteet. Yhteisöllinen asuminen rinnastetaan kotona asumiseen. Palvelut ovat kotiin annettavia palveluita.

Yhteisöllisen asumisen kansallisista linjauksista on käyty keskustelua webinaareissa ja seminaareissa kevään 2024 aikana. Keskusteluihin ovat osallistuneet niin hyvinvointialueet kuin Valvira, ARA, AVI, THL ja ministeriöt. ARA:n ohjeiden mukaan yhteisöllisen asumisen rakennuskohteissa tulee huomioida mm. asuntojen soveltuvuus/esteettömyys, keittomahdollisuudet, riittävä koko ja muunneltavuus. Rakennuskompleksin keskeinen sijainti on tärkeä kuten myös läheisyys palveluihin. Pohjanmaan hyvinvointialue aloittaa yhteisölliseen asumiseen liittyvät keskustelut ARA:n kanssa syksyllä 2024. Ensimmäinen tapaaminen on elokuussa.

NHG on ympäristöministeriön pyynnöstä toteuttanut yhteisöllisen asumisen kansallisen nykytilakartoituksen. Kartoituksessa nousi esille yhteisöllisen asumisen kehittämishaasteita. Nämä liittyvät kiinteistöjen tilaratkaisuihin, liikenneyhteyksiin, kunnan tuottamiin palveluihin, kiinteistöjen omistajuuteen ja palvelun tuottamiseen sekä siihen, että kansallisesti kannustetaan yhteisöllisen asumisen lisäämistä mutta se edellyttää investointeja. Hyvinvointialueilla on menossa yhteisöllisen asumisen hankkeita, joissa haetaan uudenlaisia kumppanuuksia ja toteutetaan markkinavuoropuhelua. Yhteisöllisen asumisen kansallinen informaatio- ohjaus on vielä vähäistä, joten yhtenäistä kansallista linjausta ei tässä vaiheessa ole.

Pohjanmaan hyvinvointialueen tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelmien eräänä tavoitteena on siirtyä raskaammista palveluista kevyempiin. Yhteisöllisessä asumisessa asuvien ikäihmisten osuuden lisääminen on eräs toimenpide kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi. Vaikka Pohjanmaan hyvinvointialueella on kansalliseen tasoon verrattuna terveempi väestö, harvempi 75 vuotta täyttänyt asuu kotona ja useampi 75 vuotta täyttänyt on ympärivuorokautisessa palveluasumisessa. Pohjanmaan hyvinvointialueen palvelustrategisena tavoitteena on se, että vuonna 2025 kotona asuu 93 % 75 vuotta täyttäneistä. Pohjanmaan toteuma vuonna 2023 oli 91,8 % (kuntien vaihteluväli 90,4 - 93,3 %).

Muiden hyvinvointialueiden kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta voidaan todeta, että useimmat hyvinvointialueet tavoittelevat yhteisöllisen asumisen osalta 1-2 %:n peittävyyttä. Kyseiset peittävyystavoitteet noudattavat myös THL:n tekemää skenaariolaskelmaa.

Yhteisöllisen asumisen mallia valmistellut virkamiestyöryhmä on kevään aikana arvioinut hyvinvointialueen oman ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakasrakennetta ja mahdollisuuksia muuttaa nykyiset tilat, siten että täyttävät yhteisöllisen asumisen

edellytykset. Tilaratkaisujen osalta yhteisöllisen asumisen edellytykset (ilman investointitarvetta) täyttää Solhörnan Mustasaassa. Solhörnan kompleksissa olisi mahdollisuus muuttaa 30 paikkaa 45:stä paikasta yhteisöllisen asumisen asunnoiksi. Suurelta osin omien ympärivuorokautisten palveluasumisen yksiköiden muuttaminen edellyttää huomattavia muutostöitä ja investointeja. Haasteena on osittain yksiköiden laitosmainen rakenne ja osittain tilojen kuntotaso.

Yhteisöllisen asumisen toimenpiteet osana Tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelmaa 2025-2026 ja suunnitelmat vuoteen 2030

Yhteisöllisen asumisen määrät, jos tavoite on n. 1% vuoteen 2030	Tilanne 2024	TuSo ohjelmaan 2025-2026 liittyvät toimenpiteet	Suunnitelma 2027-2030
Pohjoinen alue: <i>Kruunupyy</i> <i>Pietarsaari</i> <i>Luoto</i> <i>Pedersöre</i> <i>Uusikaarlepyy</i> <i>Tarvitaan 70 yhteisöllisen asumisen asuntoa 2030</i>	Sosiaalihuoltolain mukaisia yhteisöllisen asumisen asuntoja ei alueella ole. Yksityistä senioriasumisen palvelutuotantoa on.	Tuetaan senioriasumisen kehittämistä alueella. 2026: selvitystyö mahdollisuuksista toteuttaa yhteisöllisen asumisen hybridi Hakalehdon alueella ja Pedersöressä. Lisätään 20-30 yhteisöllistä asuntoa.	2027: selvitystyö mahdollisuuksista toteuttaa uudisrakennuksena yhteisöllisen asumisen hybridi Pietarsaassa, jolla korvataan Koivurinteen nykyiset paikat ja lisätään vähintään 30 yhteisöllistä asuntoa
Keskinen alue: <i>Vöyri</i> <i>Mustasaari</i> <i>Vaasa</i> <i>Laihia</i> <i>Tarvitaan 135 yhteisöllisen asumisen asuntoa 2030</i>	Sosiaalihuoltolain mukaisia yhteisöllisen asumisen asuntoja ei alueella ole. Senioriasumisen palvelutuotantoa on. Mahdollisuuksia muuttaa Solhörnan (Mustasaari) yhteisölliseksi asumiseksi on	1.1.2025: Rekisteröidään Kastusgården 12 asuntoa (Vöyri) yhteisölliseksi asumiseksi. 2025: Aloitetaan yhteisöllisen asumisen uudisrakentamisen (vähintään 60 asuntoa) suunnittelu Vaasassa ja Laihialla (10-12 asuntoa) 2026: Muutetaan vaiheittain oma 24/7 yksikkö yhteisölliseksi asumiseksi (30 asuntoa 45 paikasta).	Yhteisöllisen asumisen lisäämistä jatketaan huomioiden olemassa oleva senioriasumisen asuntokanta
Eteläinen alue: <i>Maalahti</i> <i>Korsnäs</i> <i>Närpiö</i> <i>Kaskinen,</i> <i>Kristiinankaupunki</i>	Yhteisöllistä asumista ei ole, ns. palveluasumista on ja senioriasumista	1.1.2025: Rekisteröidään Åldersro 7 asuntoa (Kristinankaupunki), Bostället 42 asuntoa ja Solgärdet 12 asuntoa (Närpiö) yhteisölliseksi asumiseksi	Bostället ja Solgärdet edellyttävät remontointia

<i>Tarvitaan 50 yhteisöllisen asumisen asuntoa 2030</i>		2026: Pörtom servicecenter ja Buketten ovat senioriasumista	
---	--	---	--

Vaikutusten arviointi

Yhteisöllisen asumispaikan kustannus on arvioitu olevan noin puolet ympärivuorokautisen palveluasumispaikan kustannuksista. Ympärivuorokautisen palveluasumisen kustannus on vuositasolla noin 80 000 euroa/paikka. Laskelmissa yhteisöllisen asumisen asiakkaan kotihoidon tarve on arvioitu olevan 30 tuntia/kuukausi. Kustannusvaikuttavuuden näkökulmasta yhteisöllisen asumisen lisääminen edellyttää ympärivuorokautisen palveluasumisen vähentämistä.

Yhteisöllisen asumisen hyöty on se, että henkilö saa tarvetta vastaavaa hoitoa ja palvelua oikealla palvelutasolla. Henkilöllä on mahdollisuus jatkaa yhteiskunnallista osallistumista sosiaalisesti turvallisessa ympäristössä, jossa asuu muita henkilöitä. Yhteisöllisen asumisen osallisuus ja aktiviteetit on arvioitu vaikuttavan positiivisesti henkilöiden toimintakykyyn ja mahdollisuuksiin asua kotona pitempään.

Pitkällä aikavälillä yhteisöllisen asumisen lisääminen ajatellaan näkyvän vähentyneenä ympärivuorokautisen palveluasumisen tarpeena. Tällä hetkellä (2024) on RAI tiedon, NHG:n raportin ja THL skenaarion mukaan ympärivuorokautisessa asumispalveluissa henkilöitä, jotka hyötyisivät muun tyyppisestä asumismuodosta ja enemmän aktivoivasta asumisympäristöstä. Myös kotihoidon asiakkaista löytyy henkilöitä, jotka hyötyisivät toisentyypisestä asumismuodosta. Yhteisöllinen asumismuoto voisi kohdentua edellä mainittuihin asiakasryhmiin parantaen heidän arjen suoriutumista, hyvinvointia ja elämän laatua sekä vähentäen turvattomuudesta johtuvia päivystyskäyntejä ja näistä johtuvia osastohoitojaksoja.

Yhteisöllisen asumisen lisäämiseen liittyvät riskit voidaan ryhmitellä asiakkaaseen, asiakas- ja potilasturvallisuuteen, palvelutuotantoon, kiinteistöön ja yhteistyökuvioihin liittyviin riskeihin.

Riskit

Väestön kiinnostus muuttaa yhteisölliseen asumiseen voi olla vähäistä tai vuokran hinta voi muodostua korkeaksi. Tämä voi johtaa siihen, että asuntoja on tyhjiillään. Se aiheuttaa taloudellisia haasteita hyvinvointialueelle. Vuoropuhelu hyvinvointialueen ja yhteisölliseen asumiseen liittyvien yhteistyötahojen välillä on keskeistä, jotta taloudellisiin riskeihin voidaan puuttua.

Yhteisöllinen asuminen edellyttää palvelupäätöstä ja asiakassuunnitelmaa, jossa määritellään palvelun tavoitteet, palvelun sisällöt ja konkreettisten asiakaskohtaisten käyntien tuntimäärät kotihoidolle. Nämä voivat jäädä epäselviksi, kun kotihoito on yksikössä pitemmän aikaa ja asukkaita on useita, jolloin asiakas voi saada kotihoitoa yli tarpeen. Myös toteutettujen toimenpiteiden/palveluiden vaikutuksia voi olla vaikea arvioida tai mitata. Omaisten, asiakkaan ja palvelutuottajan roolit voivat jäädä epäselviksi. Siivouksen ja pyykinpesun järjestäminen voi tuottaa asiakkaalle haasteita, kun nämä toiminnot ovat asiakkaan järjestämisvastuulla. Hyvin laadittu asiakas/hoitosuunnitelma selkeyttää palvelun tuottajien rooleja, asukkaan vastuuta ja antaa kuvan annettavan palvelun määrästä.

Yleiseen turvallisuuteen ja paloturvallisuuteen ei kiinnitetä riittävästi huomiota ja erityisesti siihen, että kiinteistössä ei yöllä ole henkilöstöä ja asukaskunta voi tarvita apua

liikkumisessa. Asiakasrakenne voi muodostua henkilöistä, joilla on suuri avun ja huolenpidon tarve, jolloin toiminta mahdollisessa palotilanteessa on haasteellista. Esteettömyyteen ei kiinnitetä riittävästi huomiota. Asunnot voivat olla kesällä liian lämpimiä. Digitaalisten välineiden hyödyntäminen voi jäädä vähäiseksi. Yhteisöllisen asumisen palvelukuvauksessa 1.0 on pyritty nostamaan esille myös turvallisuuteen liittyviä tekijöitä, jotta mahdollisiin riskeihin voidaan puuttua ennaltaehkäisevästi.

Olemassa olevan kiinteistökannan laitosmainen rakenne vaikeuttaa tilojen muuttamista yhteisöllisen asumisen asunnoiksi. Yhteisöllisen asumisen laajentaminen vaatii investointeja ja uudisrakentamista. Erilaiset intressit voivat vaikeuttaa vuoropuhelua ja kumppanuuksien rakentamista. Heikko kansallinen ohjaus hidastaa yhteisöllisen asumisen suunnitteluprosesseja. Yhteisöllisen asumisen rakentamishankkeet ja tilaratkaisujen muutokset edellyttävät investointimahdollisuutta, jota hyvinvointialueilla ei tällä hetkellä ole. Tulisi löytää uudenlaisia rakenteellisia ratkaisuja ja uudenlaisia kumppanuuksia.

Ikääntyminen vaikuttaa siihen, että henkilön toimintakyvyn osa-alueilla tapahtuu heikentymistä ja riski sairastua erilaisiin sairauksiin lisääntyy. Nämä vaikuttavat siihen, kuinka pitkään henkilö pystyy asumaan yhteisöllisessä asumisessa. Yhteisöllisen asumisen aktiviteeteilla, osallistumisella sekä hoito- ja palvelulla pyritään myöhentämään ympärivuorokautisen palveluasumisen tarvetta myös elämän loppuvaiheessa.

Sektorijohtaja, ikäihmiset Vähäkangas Pia

ehdottaa, että aluehallitus käy keskustelua yhteisölliseen asumiseen liittyvistä toimenpiteistä, jotka ovat yhteydessä tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelmaan 2025-2026

sekä ehdottaa, että aluehallitus käy keskustelua yhteisölliseen asumiseen liittyvistä suunnitelmista vuosille 2027-2030.

Päätös:

Hallitus kävi keskustelun yhteisölliseen asumiseen liittyvistä toimenpiteistä sekä yhteisöllisen asumisen suunnitelmasta vuosille 2027-2030.

Jakelu

Liitteet

Liite 4 Vaikutuksen arviointi; yhteisöllisen asumisen kehittäminen

Pohjanmaan hyvinvointialueen ympärivuorokautinen palveluasuminen osana ikäihmisten palveluverkkokokonaisuutta

Aluehallitus 19.08.2024 § 154
4481/00.01.02.01/2024

Valmistelija Vähäkangas Pia
Pellfolk Tony
Koskela Marketta
Björkvist Monika
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Ympärivuorokautinen palveluasuminen on (SHL 21c §) asumista hoivakodissa, palvelukodissa tai vastaavassa asumisyksikössä, jossa henkilöllä on asunto ja jossa hän saa asumisyksikön henkilöstöltä viipymättä ja vuorokaudenajasta riippumatta hoitoa ja huolenpitoa myös äkilliseen tarpeeseensa. Kohderyhmänä on henkilöt, jotka tarvitsevat päivittäin vuorokaudenajasta riippumatta jatkuvaa hoitoa ja huolenpitoa tai vaativaa ammatillista hoitoa, joiden järjestäminen kotihoitona, omaishoitona, perhehoitona tai muulla tavalla ei ole mahdollista tai asiakkaan edun mukaista. Ympärivuorokautista palveluasumista järjestetään pitkäaikaisesti tai lyhytaikaisesti. Se voi olla tilapäistä tai säännöllisesti toistuvaa.

Pohjanmaan hyvinvointialueen eräänä palvelustrategisena tavoitteena on se, että 93 % 75 vuotta täyttäneistä asuu kotona vuonna 2025. Tämä taso vastaisi kansallista tasoa. Tällä hetkellä Pohjanmaan yli 75-vuotiaista 91,8 % asuu kotona.

Jotta yhä useampi ikäihminen voisi asua omassa kodissaan, on hyvinvointialueella lisätty ennaltaehkäiseviä ja kotona asumista edistäviä palveluita, kuten kotikuntoutusta, kotisairaaloimintaa ja päivystyksen liikkuvan sairaanhoitajan palveluita. Intervellihoidon käyttäjäkuntaa on laajennettu, mikä tukee kotona asumista. Yhteisöllisen asumisen suunnitelmat etenevät myös.

Ennen hyvinvointialueen toiminnan käynnistymistä poikkesivat kuntien kriteerit ympärivuorokautisen palveluasumispaikan myöntämiseen. Nämä kriteerit on nyt yhtenäistetty, joten paikka myönnetään nyt samoin perustein koko alueella.

Pohjanmaalla on suhteessa enemmän palveluasumispaikkoja väestön määrään nähden kuin muualla Suomessa. Ikäihmisten palvelutuotantoa voidaan tarkastella peittävytenä. Sotkanet.fi kuvaa ympärivuorokautisen palveluasumisen peittävyttä laskemalla 75 vuotta täyttäneiden henkilöiden osuutta ja määrää tietyinä poikkileikkajaksina (31.12.2023). Tämän laskelman mukaan Pohjanmaan hyvinvointialueen ympärivuorokautisen palveluasumisen peittävyys on 7,5 % (1601 henkilöä). Kansallinen vertailuluku on 6,4 %.

Hyvinvointialueiden välisissä vuoropuheluissa käytetään ympärivuorokautisen palveluasumisen peittävyyslaskelmissa paikkamääriä, jolloin peittävyysluku on suhteessa korkeampi, koska oletuksena on 100 %:n käyttöaste. Myös tässä vertailussa Pohjanmaan hyvinvointialueen peittävyysluku (8,7 %, paikkamäärä 1855) on hyvinvointialueiden korkeimmasta päästä (kansallinen keskiarvo 6 %). Hyvinvointialueet ovat pääosin asettaneet paikkamäärien peittävyystavoitteiksi 5,8 - 6 %.

Koska Pohjanmaan hyvinvointialueella on terveempi väestö, on perusteltua, että Pohjanmaan hyvinvointialue asettaa asumisen peittävyystavoitteet vähintään samalle tasolle kuin kansalliset keskiarvot. Tämä luo mahdollisuuksia hyvinvointialueelle muuttaa rakenteita kevyemmiksi ja saavuttaa vaadittuja säästöjä pitkällä aikavälillä.

Ympärivuorokautisen palveluasumisen peittävyystaso ehdotetaan asetettavaksi 6 %:iin. Ehdotetulla peittävyysasteella (6 %) tulisi vähentää noin 316 paikkaa vuoteen 2030, jolloin vuonna 2030 olisi käytössä 1537 ympärivuorokautista palveluasumispaikkaa (omat ja ostot

yhteensä). Paikkamäärien vähentäminen koskee sekä omaa ympärivuorokautista asumispalvelutuotantoa että yksityistä palvelutuotantoa.

Kukaan asiakas, jolle on myönnetty paikka, ei jää ilman asumispalvelupaikkaa. Paikkamäärien vähentäminen toteutetaan asiakaslähtöisesti. Ehdotettu 316 ympärivuorokautisen asumispaikan vähentäminen ehdotetaan aloitettavan vuoden 2025 alussa, koska muutoksen läpivienti etenee hitaasti. Asukkaiden keskimääräinen hoitoaika ympärivuorokautisessa palveluasumisessa on yli 2 vuotta. Muutosprosessi etenee myös eri aikaisesti eri yksiköissä. Muutos toteutetaan pääosin vuosina 2025-2026, jotta ehdotettu paikkapeittävyystavoite (6%) saavutetaan vuoteen 2030 mennessä. Paikkamäärien vähentämistä jatketaan tarvittaessa vuonna 2027.

Asumispalveluissa tehtävät rakennemuutokset ja paikkamäärän vähentäminen kansalliselle tasolle ovat tärkeimmät Pohjanmaan hyvinvointialueen palveluita tarkasteltaessa, jotta toimintaa voidaan suunnata tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelman ja strategian linjausten mukaisesti. Yhden oman noin 20 paikkaisen ympärivuorokautisen palveluasumisyksikön vuosittaisen nettokustannukset (budjetin 2024 mukaan) sijoittuvat 1,3-1,8 miljoonan välille. Ympärivuorokautisen palveluasumisyksikön muuttaminen yhteisölliseksi asumiseksi vähentää yksikkötason vuosikustannuksia noin puoleen, mikäli asiakasrakenne on sellainen, että kotihoidon palvelujen asiakaskohtainen tarve on 30 tuntia/kuukausi/asukas.

Taulukko 1: Pohjanmaan hyvinvointialueen ympärivuorokautisen palveluasumisen paikkatilanne (1.8.2024) ja paikkapeittävyystavoitteet sekä paikkamäärien vähentämisehdotus

Ikäihmisten ympärivuorokautinen palveluasuminen Pohjanmaan hyvinvointialueella		
Alueet	Nykyinen paikkatilanne 1.8.2024 (omat ja osto)	Peittävyystavoite 6% ja paikkamäärien vähenemissuunnitelma vuoteen 2030
Pohjoinen: <i>Kruunupyö</i> <i>Pietarsaari</i> <i>Luoto</i> <i>Pedersöre</i> <i>Uusikaarlepyy</i>	Asumispaikkoja 549 (omat 271, osto 278). Paikkapeittävyys on 9,1 %	120 paikan väheneminen
Keskinen: <i>Vöyri</i> <i>Mustasaari</i> <i>Vaasa</i> <i>Laihia</i>	Asumispaikkoja 963 (omat 565, osto 398). Paikkapeittävyys on 8,7 % Oma 30 paikkainen yksikkö voidaan muuttaa ilman investointia yhteisölliseksi asumiseksi	145 paikan väheneminen

Eteläinen: <i>Maalahti</i> <i>Korsnäs</i> <i>Närpiö</i> <i>Kaskinen</i> <i>Kristiinankaupunki</i>	Asumispaikkoja 343 (omat 325, osto 18). Paikkapeittävyys on 8,3 %	51 paikan väheneminen
		316 paikkaa vähenee

Taulukossa ehdotettuja ympärivuorokautisen palveluasumisen paikkamäärien vähentämistä jatketaan vuoden 2026 jälkeen tarvittaessa, jotta asetettu 6%:n paikkapeittävyystavoite saavutetaan 75 vuotta täyttäneiden osalta.

Sektorijohtaja, ikäihmiset Vähäkangas Pia

ehdottaa, että aluehallitus käy keskustelua ympärivuorokautisen palveluasumisen vähentämissuunnitelman (ikäihmiset) toimeenpanosuunnitelmasta ja antaa virkamiehille tehtäväksi tuoda asia päätöksentekoa varten seuraavaan hallituksen kokoukseen

Päätös:

Hallitus kävi keskustelun ympärivuorokautisen palveluasumisen vähentämissuunnitelman (ikäihmiset) toimeenpanosuunnitelmasta ja antoi viranhaltijoille tehtäväksi tuoda asia päätöksentekoa varten seuraavaan kokoukseen.

Jakelu

Liitteet

Liite 5 Vaikutuksen arviointi; Ikäihmisten ympärivuorokautisen palveluasumisen paikkojen vähentäminen

Laihian yleislääketieteen osaston toiminnan seuranta 1.1-30.6.2024

Aluehallitus 19.08.2024 § 155

4477/00.01.02.01/2024

Valmistelija Vähäkangas Pia
Palmberg Christian
Orava Marjo
Plukka Mari
Pellfolk Tony

Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Aluehallitus päätti kokouksessaan (15.12.2023/pykälä 336) siitä, että keskisellä alueella suljetaan kaksi osastoa. Toinen suljettava osasto on Laihialla sijaitseva 10 paikkanen yleislääketieteen osasto. Hallituksen päätökseen tehtiin mm. seuraava tekstilisäys:

Laihian yleislääketieteen 10-paikkaisen osaston toimintaa seurataan 30.6.2024 saakka henkilöstön saatavuuden, potilasturvallisuuden, käyttöasteen ja asiakkaan kielellisten oikeuksien toteutumisen näkökulmasta. Tänä aikana selvitetään myös suomenkielisen yhteisöllisen asumisen mahdollisuuksien kehittämistä Laihialla. Tämän jälkeen arvioidaan lopettamispäätös uudelleen.

Laihian yleislääketieteen osaston tilannetta on seurattu ja arvioitu kevään 2024 tapahtuneen muutosprosessin aikana. Seurantatiedot on koottu hyödyntämällä asiakaspalaute- ja raportointikanavia (Exreport, Roidu ja Haipro) saatavaa tietoa sekä muutosprosessin aikana koottuja sanallisia yhteenvetotietoja.

Henkilöstön saatavuus 1.1 – 30.6. 2024

Ennen supistamistoimenpiteitä oli Laihialla sijaitsevalle yleislääketieteelliselle (YLE) osastolle budjetoitu henkilöstöresurssit 13 henkilötyövuoden mukaan. Henkilöstömitoitus oli reilusti korkeampi kuin muilla YLE osastoilla. Korkea mitoitus johtui pienestä yksiköstä ei potilaiden hoitoisuudesta. Avoimia vakansseja ja sijaisuuksia on jo ennen supistamistoimenpiteitä hoidettu tuntityöläisillä. Tammikuusta 2024 lähtien suunnitelma muodostui siitä, että osastolla on 10 paikkaa ja henkilöstömäärä muodostuu yhdeksästä hoitajaresurssista ja 0,75 osastonhoitajaresurssista. Supistamistoimet aiheuttivat kuitenkin sen, että 4 hoitajaa irtisanoutui ja työsuhteet päättyivät 31.12.2023. Viides hoitaja irtisanoutui 24.2.2024. Näiden lisäksi osastolla oli lakisääteisiä poissaoloja. Koska sijaisten rekrytointi oli tässä vaiheessa haasteellista, paikkamääriä laskettiin kahdeksaan paikkaan, jolloin vuosilomat oli mahdollista pitää. Työvuorot toteutettiin vakituisen henkilöstön avulla kuten myös sijaisjärjestelyin. Oma henkilöstö vaihtoi joustavasti vuoroja, joten ratkaisemattomia tilanteita ei syntynyt.

Osaston supistamistoimet sisälsivät myös potilasarakenteeseen liittyviä muutoksia. Helmikuun puolestavälistä osastolle ei tullut enää lyhytaikaista hoitoa vaativia potilaita. Helmikuun puolivälin jälkeen oli Laihialla sijaitsevalla osastolla pääsääntöisesti potilaita, joiden kotikunta oli Vaasa.

Potilasturvallisuus 1.1 – 30.6.2024

Potilasturvallisuuden osalta ei ole tullut eri raportointikanavien kautta tietoon merkittäviä potilasturvallisuusriskejä. Ilmoitukset perustuvat henkilökunnan aktiivisuuteen ja valppauteen havaita ja kirjata havaitut läheltä piti tilanteet sekä vaaratapahtumat sekä potilaiden ja omaisten tekemiin vaaratapahtumailmoituksiin.

Vaaratapahtumailmoitusten kokonaismäärä Laihian yleislääketieteen osastolla seuranta-ajanjaksolla oli 28 ilmoitusta, kun se edellisenä vuonna samaan aikaan oli 10 ilmoitusta. Kaikki kyseisenä aikana tulleet ilmoitukset liittyivät tapaturmaan tai onnettomuuteen. Kaatumiset johtivat muutamalla potilaista (11%) pidentyneeseen hoitojaksoon. Vakavan riskiluokan tapahtumia ei seurantajaksolla ollut. Edellisen vuoteen verrattuna on

ilmoitusprofiilissa muutos lääkehoidon ilmoitusten osalta. Lääkehoitoon liittyviä ilmoituksia oli edellisenä vuonna 2.

Tyypilliset vaaratapahtumat vastaavissa yksiköissä liittyvät kaatumisiin sekä lääkehoidon vaaratilanteisiin

Osaston käyttöaste (osastojaksot ja hoitopäivät 1.1.-31.5.2024) ja kielellisten oikeuksien toteutuminen

Laihialla sijaitsevalla yleislääketieteen (YLE) osastolla on ollut seurantajakson aikana yhteensä 1141 hoitopäivää. Näistä 10,4 % on ollut laihialaisia (n=119) ja vaasalaisia 89,6 % (n=1022). Vuonna 2023 oli kyseisellä osastolla samana ajanjaksona hoitopäiviä yhteensä 1398, joista 78,7 % (n=1100) oli laihialaisia ja 20 % (n=279) vaasalaisia. Muutama hoitopäivä tuotettiin Kristiinankaupungin asukkailla. Kun kevään 2024 ajanjaksoa verrataan vuoden 2023 ajanjaksoon voidaan todeta, että vaasalaisten osuus osaston hoitopäivinä on lisääntynyt ja laihialaisten osuus on vähentynyt. Toisaalta laihialaisille on tuotettu uutena palvelumuotona kotisairaalan palveluja. Kotisairaalan palvelun myötä pyritään edistämään sairaalasta kotiutumista ja tukea kotona selviytymistä hyvinvointialueen strategisten linjausten mukaisesti.

Seurantajakson aikana on laihialaisille annettu sairaanhoitoa yleislääketieteen osastojen tai kotisairaalan kautta 1195 hoitopäivää. Näistä 62,2 % (n=744) on annettu Vaasassa sijaitsevilla YLE osastoilla ja 18,4 % (n=220) kotisairaalan kautta. Laihian, Vaasan tai kotisairaalan ulkopuolella on laihialaisilla ollut hoitopäiviä 9,4 % (n=112). Näistä Mustasaarella on ollut hoitopäiviä 43, Maalahdessa 35, Närpiössä 27 ja Pietarsaarella 7.

Hoitojaksoja on (tammi/kesäkuu 2024) laihialaisilla ollut yhteensä 58. Tästä laskettuna on hoitojakson pituus ollut keskimäärin 20,6 vrk. Laihialla on hoitojaksoja ollut 7, Vaasassa 40, Mustasaarella 4, Närpiössä 2, Maalahdessa 2 ja Pietarsaarella 3.

Koska neljällä viimeksi mainitulla osastolla on ollut yhteensä vain 11 hoitojaksoa, on potilaiden yksityissuojan turvaamiseksi haasteellista kuvata näiden potilaiden kokemuksia kielellisten oikeuksien toteutumisesta. Toisaalta kyseisillä osastoilla on valmius tuottaa hoitoa sekä suomen- että ruotsin kielellä. Kielellisten oikeuksien toteutumista seurataan jokaisella osastolla hyödyntämällä asiakaspalauttejärjestelmiä.

Suomenkielisen yhteisöllisen asumisen mahdollisuuksien kehittäminen Laihialle

Pohjanmaan hyvinvointialueen hallitus hyväksyi (17.6.2024 § 138) yhteisöllisen asumisen palvelukuvaus 1,0. Yhteisöllisen asumisen palveluverkkoa valmistellaan. Tässä valmistelutyössä on arvioitu Laihian alueella olevien nykyisten ympärivuorokautisen palveluasumisen kiinteistöjen sopivuutta yhteisölliseen asumiseen kuten myös näiden muutosmahdollisuuksia. Kiinteistöjen muuttaminen yhteisöllisen asumisen konseptin mukaisiksi edellyttää tiloihin liittyviä korjaustoimenpiteitä kuten huonekokojen suurentamista ja siten myös investointeja.

Yhteenveto

Yhteenvetona voidaan todeta, että Laihialla sijaistevan YLE osaston tilannetta on seurattu kevään 2024 (1.1-30.6) aikana. Saadun tiedon perusteella voidaan todeta, että kyseisen osaston potilasrakenne on muuttunut kevään 2024 aikana. Myös henkilöstömitoituksessa on tapahtunut muutosta. Toisaalta on henkilöstömitoitus aikaisemmin ollut YLE osastojen korkein. Tämä on johtunut osaston pienuudesta. Koska laihialaisten potilaiden osuus on muilla kuin Vaasan YLE osastoilla ollut pieni, ei ole ollut mahdollista tuottaa seurantatietoa laihialaisten potilaiden kokemuksista kielellisten oikeuksien toteutumisesta yksittäisillä osastoilla. Roidun avulla on potilailla kuitenkin ollut mahdollisuus antaa palautetta kokemuksistaan.

Laihialla asuvilla on ollut kevään aikana mahdollista käyttää kotisairaalan palveluita enenevässä määrin. Hoitojaksoista joka viides on vuonna 2024 tuotettu kotisairaalan

kautta. Näiden palveluiden tarkoituksena on lisätä kotona tapahtuvaa hoitoa ja siten edistää sairaalasta kotiutumista ja vähentää osastohoidon tarvetta.

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että Laihian yleislääketieteen osaston seurantatiedot 1.1-30.6.2024 on hallitukselle tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Jakelu

Eropyyntö aluevaltuuston II varapuheenjohtajatehtävästä ja puheenjohtajiston kokoonpanon vahvistaminen

Aluehallitus 19.08.2024 § 156

4503/00.02.00/2024

Valmistelija Berg Päivi

Lisätietoja: puhelinnumero: 040 128 6234, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Joakim Strand pyytää 8.8.2024 saapuneella kirjeellä eroa valtuuston II varapuheenjohtajan tehtävästä valtioneuvoston ministerin tehtävän vuoksi. Strand jatkaa aluevaltuutettuna.

Hyvinvointialueesta annetun lain 75 §:ssä säädetään, että luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Aluevaltuusto myöntää eron valtuutetuille ja varavaltuutetuille.

Hallintosäännön § 106 mukaan hyvinvointialueella on neljä (4) varapuheenjohtajaa.

Aluevaltuusto valitsi 23.2.2022 § 10 toimikaudelle 2022-2025 aluevaltuuston seuraavan puheenjohtajiston

- puheenjohtaja Mikko Ollikainen, RKP
- 1. varapuheenjohtaja Kim Berg, SDP
- 2. varapuheenjohtaja Joakim Strand, RKP
- 3. varapuheenjohtaja Marko Heinonen, Kok.
- 4. varapuheenjohtaja Johanna Borg, RKP

Hallintojohtaja Jakobsson-Pada Linda

ehdottaa, että aluehallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että:

valtuusto:

- 1) myöntää Joakim Strandille eron valtuuston II varapuheenjohtajan tehtävästä
- 2) vahvistaa valtuuston puheenjohtajiston kokoonpanon valtuuston 31.5.2025 päättyvän toimikauden loppuun.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Liitteet

Liite 6 Eropyyntö

Nuorisovaltuuston edustajien päivittäminen

Aluehallitus 19.08.2024 § 157

4407/00.02.01/2024

Valmistelija Sjöström Pia-Maria

Lisätietoja: puhelinnumero: 040 184 1597, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Lakisääteisiä vaikuttamistoimielimiä ovat nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto.

Hyvinvointialueesta annetussa laissa (611/2021, § 32) määritellään, että aluehallituksen on asetettava nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä, ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi hyvinvointialueen vanhusneuvosto sekä vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen vammaisneuvosto. Näiden vaikuttamistoimielimien jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielimien jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Valitut jäsenet edustavat oman kuntansa vaikuttamistoimielintä.

Pohjanmaan hyvinvointialueen hallitus on valinnut vaikuttamistoimielinten jäsenet 12.12.2022 (§221). Vanhus- ja vammaisneuvoston toimikauden pituus on normaalisti hyvinvointialueen valtuustokauden mittainen. Nuorisovaltuuston toimikausi on normaalisti kaksi vuotta, mutta ensimmäiselle kaudelle jäsenet valitaan poikkeuksellisesti ajalle 1.1.2023–31.5.2025.

Kunnat ovat ilmoittaneet uusia edustajia nuorisovaltuustoon syksystä 2024 seuraavasti: Kristiinankaupunki: varsinaiseksi jäseneksi Lukas Teräs-Kuja-Halkola ja varajäseneksi Julia Hietanen. Maalahti: varsinaiseksi jäseneksi Hanna Bonn ja varajäseneksi Tilde Niemelä. Pietarsaari: varsinaiseksi jäseneksi Ingrid Wester ja varajäseneksi Edvard Asplund. Uusikaarlepyy: varsinaiseksi jäseneksi Alexander Blomqvist ja varajäseneksi Liam Wallin. Laihia päättää edustajistaan 15.8., ja ehdotetut nimet annetaan kokouksessa.

Sektorijohtaja, lapset, nuoret ja perheet Sjöström Pia-Maria

ehdottaa, että hallitus hyväksyy Kristiinankaupungin, Maalahden, Pietarsaaren, Uudenkaarlepyyn ja Laihian uudet edustajat valmistelun mukaisesti.

Päätös:

Esittelijä muutti päätösehdotustaan siten, että Laihian edustaja valitaan myöhemmässä kokouksessa, muilta osin edustajat voidaan valita ehdotuksen mukaisesti.

Hallitus hyväksyi muutetun päätösehdotuksen.

Jakelu

Vammaisneuvoston varajäsenen muutos

Aluehallitus 19.08.2024 § 158

4421/00.02.04.00/2024

Valmistelija Penttinen Erkki

Lisätietoja: puhelinnumero: 040 359 2922, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Lakisääteisiä vaikuttamistoimielimiä ovat nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto.

Hyvinvointialueesta annetussa laissa (611/2021, § 32) määritellään, että aluehallituksen on asetettava nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä, ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi hyvinvointialueen vanhusneuvosto sekä vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen vammaisneuvosto. Näiden vaikuttamistoimielimien jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielimien jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Valitut jäsenet edustavat oman kuntansa vaikuttamistoimielintä.

Pohjanmaan hyvinvointialueen hallitus on valinnut vaikuttamistoimielinten jäsenet 12.12.2022 (§221). Vanhus- ja vammaisneuvoston toimikauden pituus on hyvinvointialueen valtuustokauden mittainen.

Korsnäsins kunta on ilmoittanut uuden varajäsenen loppukaudeksi vammaisneuvostoon. Janina Hannuksen tilalle valitaan Christina Mannfolk vammaisneuvoston varajäseneksi.

Sektorijohtaja, työikäiset Penttinen Erkki

ehdottaa, että hallitus hyväksyy esitetyn muutoksen.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Liitteet

Liite 7 Korsnäsins kunnanhallitus, pöytäkirjanote

Aluehallituksen otto-oikeuden käyttäminen

Aluehallitus 19.08.2024 § 159

3496/00.02.01/2024

Valmistelija Jakobsson-Pada Linda

Lisätietoja: puhelinnumero: 040 649 2883, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hyvinvointialueesta annetun lain 97 §:n mukaan aluehallitus, aluehallituksen puheenjohtaja, hyvinvointialuejohtaja ja hallintosäännössä määrätty hyvinvointialueen viranhaltija voivat ottaa aluehallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty aluehallituksen alaisen viranomaisen tai aluehallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Hallintosäännön 28 §:n mukaan asian ottamisesta aluehallituksen käsiteltäväksi voi päättää myös aluehallituksen esittelijä.

Aluehallituksen alaisen viranomaisen ja aluehallituksen jaoston on ilmoitettava aluehallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista aluehallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan. Ilmoitus on tehtävä neljän (4) päivän kuluessa viranhaltijapäätöksen tekemisestä tai pöytäkirjan tarkastamisesta.

Hyvinvointialueesta annetun lain 97 §:n 5 momentissa on lueteltu asiaryhmät, joihin ei voi käyttää otto-oikeutta. Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei saa ottaa

- 1) lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus- tai valvontamenettelyä koskevia asioita
- 2) yksilöön kohdistuvia terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita
- 3) 54 §:ssä tarkoitetulle hyvinvointialueiden yhteiselle toimielimelle siirrettyjä asioita, jos asianomaiset hyvinvointialueet niin sopivat.

Edellä mainittujen säännösten nojalla aluehallitukselle ilmoitetaan, 1.1.2023 lukien, seuraavien toimielinten ja viranhaltijoiden päätökset:

aluehallituksen jaostot, kansalliskielilautakunta, hyvinvointialuejohtaja ja johtavat viranhaltijat.

Aluehallitukselle toimitetaan ohessa luettelo viranhaltijapäätöksistä ja mainittujen toimielinten pöytäkirjojen otsikoista.

Hallintojohtaja Jakobsson-Pada Linda

ehdottaa aluehallituksen päättävän, että se ei käytä otto-oikeuttaan liitteessä mainittuihin päätöksiin.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Liitteet

Liite 8 Jaostojen asialistat

Liite 9 Päätösluettelo

Aluevaltuuston päätösten 10.6.2024 täytäntöönpano ja laillisuuden valvonta

Aluehallitus 19.08.2024 § 160

4484/00.02.00/2024

Valmistelija Jakobsson-Pada Linda

Lisätietoja: puhelinnumero: 040 649 2883, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hyvinvointialueesta annetun lain 43 §:n mukaan aluehallituksen tulee vastata aluevaltuuston päätösten täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Jos aluehallitus katsoo, että aluevaltuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, aluevaltuusto on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, aluehallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on viipymättä saatettava aluevaltuuston uudelleen käsiteltäväksi.

Valtuuston 10.6.2024 pitämän kokouksen pöytäkirja on tarkastettu 13.6.2024 ja julkaistu hyvinvointialueen verkkosivustolla 18.6.2024. Aluevaltuusto on 10.6.2024 pitämässään kokouksessa päättänyt asioista, jotka käyvät ilmi liitteestä (pöytäkirja § 27-46). Aluevaltuuston päätökset noudattavat aluehallituksen ehdotuksia seuraavin kommentein ja muutoksin:

§ 27 - 30 hyväksyttiin hallituksen ehdotuksen mukaisesti.

§ 31 hyväksyttiin hallituksen ehdotuksen mukaisesti, lisäyksellä, että aluehallitus antaa aluevaltuustolle syyskuun loppuun mennessä lausunnon arviointikertomuksessa olevista havainnoista.

§ 32 - 37 hyväksyttiin hallituksen ehdotuksen mukaisesti.

§ 38 hyväksyttiin lisäyksellä, että liitteeseen tehdään tekeminen korjaus.

§ 39 hyväksyttiin hallituksen ehdotuksen mukaisesti.

§ 40 asia palautettiin väärän liitteen vuoksi.

§ 41 – 46 hyväksyttiin hallituksen ehdotuksen mukaisesti.

Valtuuston kokouksessa tehtiin yksi aloite. Aloite vietiin hallitukselle jatkovalmisteltavaksi..

Hyvinvointialueesta annetun lain 148 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai viranhaltija taikka valitusviranomaisen kieltää täytäntöönpanon.

Hallintojohtaja Jakobsson-Pada Linda

ehdottaa aluehallituksen toteavan, että aluevaltuuston 10.6.2024 tekemät päätökset ovat syntyneet lainmukaisessa järjestyksessä, kuuluvat valtuuston toimivaltaan eivätkä ole lainvastaisia. Aluehallitus päättää täten panna päätökset täytäntöön.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Liitteet

Liite 10 Aluevaltuusto_10-6-2024_Pöytäkirja

Valtuuston kokouksessa 10.6.2024 tehdyt aloitteet

Aluehallitus 19.08.2024 § 161

4489/00.02.01/2024

Valmistelija Jakobsson-Pada Linda

Lisätietoja: puhelinnumero: 040 649 2883, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Valtuuston kokouksessa 10.6.2024 tehtiin yksi aloite.

Aloitteen allekirjoittaja, aloitteen tekopäivä, aloitteen nimi sekä aloitteen käsittelyn valmistelusta vastaavat henkilöt ovat merkitty alla olevaan taulukkoon.

Tomi Kaunismäki, KD-ryhmä	10.6.2024	Hammaslääkäreille osa-aikatyö	Sofia Svartsjö, Hanna Kangasmaa, Erkki Penttinen
---------------------------	-----------	-------------------------------	--

Hallintojohtaja Jakobsson-Pada Linda

ehdottaa, että aluehallitus merkitsee aloitteen tiedoksi ja lähettää sen valmisteltavaksi yllä olevan taulukon mukaisesti.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Liitteet

Liite 11 Aloite: Hammaslääkäreille osa-aikatyö, T Kaunismäki

Vastaus valtuustoaloitteeseen: Lyhennetyn työajan kokeilu

Henkilöstöjaosto 13.06.2024 § 82

Valmistelija Gröndahl Ann-Charlott
Lisätietoja: puhelinnumero: 044 323 1810, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Valtuutettu Harri Moisio ja Vasemmistoliiton ryhmä ovat jättäneet 12.6.2023 valtuustoaloitteen, joka koskee lyhennetyn työajan kokeilua. Aloitteessa todetaan, että hyvinvointialueella on rekrytointivaikeuksia ja että niiden yhtenä syynä saattavat olla työolosuhteet ja työn rasittavuus. Aloitteen mukaan työntekijöiden elämäntilanteen huomioivat työaikajärjestelyt voivat olla ratkaisu työssä viihtyvyyteen ja jaksamiseen sekä hyvinvointialueen vetovoiman lisäämiseen. Aloitteessa viitataan Isossa-Britanniassa ja Islannissa tehtyihin työaikakokeiluihin, joissa kokeiltiin lyhennettyä työaikaa täydellä palkalla. Aloitteessa ehdotetaan, että eri työyhteisöissä kokeiltaisiin erilaisia lyhennetyn työajan vaihtoehtoja hyvinvointialueen henkilöstön vaihtuvuuden vähentämiseksi sekä jaksamisen ja hyvinvoinnin parantamiseksi.

Aloite liitteessä.

Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT:n vuoden 2023 lopussa hyvinvointialueille tekemä, avoimia työpaikkoja koskeva kysely osoittaa, että koko maassa on henkilöstöpula. Suhteellisesti eniten pulaa on yliopistokoulutuksen saaneista, esim. lääkäreistä, psykologeista, lastensuojelun sosiaalityöntekijöistä ja puheterapeuteista. Määrällisesti eniten pulaa on hoitajista. Pohjanmaan hyvinvointialueella on aloitettu veto- ja pitovoimaohjelman laatiminen. Ohjelmaan kootaan eri toimenpiteitä ja panostuksia, jotka tähtäävät henkilöstön saatavuuden parantamiseen.

Henkilöstöstrategian toimenpideohjelmaan kuuluu joustavien, vapaa-ajan ja työajan yhdistämisen mahdollistavien työaikajärjestelyjen kehittäminen. Käytössä on nyt suuri valikoima erilaisia vaihtoehtoja: liukuva työaika, työaikapankki, osa-aikajärjestelyt, autonominen työvuorosunnittelu, mahdollisuus työvuorojen pidentämiseen ja etätöhyön.

Työajan lyhentämistä ei ole kokeiltu eikä se ole tällä hetkellä ajankohtaista millään hyvinvointialueella Suomessa. Ruotsissa kokeiluja on tehty usean vuoden ajan ja Länsipohjan alueella on laadittu juuri arviointiraportti eri työaikamallien kokeilusta, joka käsitti mm. ympärivuorokautisen hoidon yksikköjen työajan lyhennyksen. Työntekijöillä oli mahdollisuus työskennellä osa-aikaisesti täydellä palkalla, mutta heillä oli velvollisuus tehdä lisätunteja/puskuritunteja, joita ei ollut työvuorolistassa. Länsipohjan arviointi osoitti, ettei uusilla työaikamalleilla ollut myönteistä vaikutusta terveyteen eikä sairauspoissaolotilastoihin. Kokeilun kaikista työaikamalleista aiheutui lisäkustannuksia. Ruotsissa myös keskustellaan siitä, pitäisikö työajan lyhentämistä säännellä valtakunnan tasolla.

Lainsäädäntö ja työehtosopimukset ovat erittäin kattavia työaikajärjestelmien sääntelyn ja työaika-asioiden osalta. Lyhennetyn työajan kokeilu paikallistasolla vaatisi mittavia panostuksia sopimusjuridiikkaan ja IT-ohjelmien kehittämiseen. Tässä asiassa ei ole eduksi toimia yksittäisenä hyvinvointialueena. Valtion tasolla toimii työaikatyöryhmä. Työryhmä kehittää työaikajärjestelmiä ja -sääntöjä, jotka tukevat sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa sekä henkilöstön terveyttä ja hyvinvointia. Mahdolliset tulevat kokeilut tulisi kytkeä mainittuun ryhmään.

Lisäksi lyhennetyn työajan kokeilu ympärivuorokautisessa toiminnassa merkitsisi sitä, että täytyisi palkata lisää henkilöstöä, koska mitoitusvaatimus ei ole muuttunut. Myös monet muut henkilöstöryhmät ilmoittavat, että työssä ehtiminen on vaikeaa.

Koska nykytilanteessa tehdään suuria muutoksia sopeuttamisohjelman kautta ja organisaatio on vielä muotoutumisvaiheessa, ei lyhennetyin työajan kokeilulle ole edellytyksiä.

HR-johtaja Gröndahl Ann-Charlott

ehdottaa, että hallitus

- päättää antaa edellä olevan vastauksen valtuustolle
- esittää valtuustolle, että aloite on loppuun käsitelty.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Aluehallitus 19.08.2024 § 162

3570/01.00.00/2024

Valmistelija: Gröndahl Ann-Charlott
Lisätiedot: puhelin: Juha Suikkanen 040 183 5803, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että aluehallitus päättää antaa valtuustoaloitteen yllä olevan vastauksen selvityksenä aluevaltuustolle. Hallitus esittää valtuustolle, että aloite on täten loppuun käsitelty

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Liitteet

Liite 12 Valtuustoaloite, lyhennetyin työajan kokeilu

Vastaus valtuustoaloitteeseen: Työterveyshuollon kokonaisuus, sairauskassan mahdollisuus

Henkilöstöjaosto 13.06.2024 § 83

Valmistelija Gröndahl Ann-Charlott
Lisätietoja: puhelinnumero: 044 323 1810, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Sari Ala-Heikkilä ym. sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän jäsenet ovat jättäneet jo 11.4.2022 valtuustoaloitteen tavoitteellisesta työterveyshuollosta, jossa työnantaja tarjoaa myös sairaanhoitoa. Aloitteessa esitetään lisäksi, että selvitetäisiin mahdollisuus sairauskassan perustamiseen.

Aloite liitteessä.

Työterveyshuolto oli hyvinvointialueen alkuvaiheessa 2022 hyvin kirjavaa, koska siirtyvillä organisaatioilla oli ollut erilaisia työterveyshuollon ratkaisuja. Osa organisaatioista tarjosi vain lakisääteisiä palveluja ja jotkut tarjosivat myös sairaanhoitoa. Vuoden aikana valmisteltiin toiminnan ja palvelutarjonnan harmonisointi. Tuolloin päätettiin myös, että työterveyshuollon palvelutarjontaan kuuluisi yleislääkäritasoinen sairaanhoito.

Itse palvelutuotannon osalta tehtiin 1.1.2023 alkaen sopimus työterveyshuollon palveluista in-house-yhtiö TT Botnian kanssa, joka puolestaan teki alihankintasopimukset kolmen paikallisen palveluntuottajan kanssa (Työplus, Mehiläinen, Wellmedic). Työterveyshuoltotoiminnan yhteistyötä, koordinointia, seurantaa ja kehittämistä tehdään jatkuvasti. Työterveyshuollon rooli ja vastuu on myös ilmaistu selkeästi esim. henkilöstön työkyvyn johtamisen ja päihitteettömän työpaikan toimintaohjelmissa. Työterveyshuollon ja työsuojelun välinen yhteistyö on erittäin tärkeää. Pohjanmaan hyvinvointialue ja TT Botnia osallistuvat lisäksi Kevan johtamaan kehittämishankkeeseen, jonka tavoitteena on yhteistyön edelleenkehittäminen tavoitteelliseksi toiminnaksi.

Sairauksassa on vakuutusmuoto, jossa palkasta peritään kuukausittain maksu, jotta jäsenet voivat hakea korvausta esim. erilaisista hoitokuluista. Kassojen toiminnan yleisestä valvonnasta vastaa Finanssivalvonta. On selvää, että sairauskassan hoito hyvinvointialueen kaltaisessa suuressa organisaatiossa vaatisi mittavan hallinnon käsittelytoimintaa varten. Se vaatisi myös uusia henkilöstöresursseja. Tämä on periaatteellisesti hyvin suuri kysymys. Nykytilanteessa, jossa meillä on poikkeuksellisen suuret säästö- ja sopeuttamisvaatimukset ja koko toiminta hakee vielä muotojaan, ei sairauskassa-aloitteessa etenemiselle liene edellytyksiä.

HR-johtaja Gröndahl Ann-Charlott

ehdottaa, että hallitus

- päättää antaa edellä olevan vastauksen valtuustolle
- esittää valtuustolle, että aloite on loppuun käsitelty.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Aluehallitus 19.08.2024 § 163

3571/01.00.00/2024

Valmistelija Gröndahl Ann-Charlott
Lisätiedot: puhelinnumero: Juha Suikkanen 040 183 5803, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että aluehallitus päättää antaa valtuustoaloitteen yllä olevan vastauksen selvityksenä aluevaltuustolle. Hallitus esittää valtuustolle, että aloite on täten loppuun käsitelty

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Liitteet

Liite 13 Aloite, työterveyshuollon kokonaisuus, sairauskassan mahdollisuus

Vastaus valtuustoaloitteeseen: Sosiaali- ja terveyskeskusten aukioloaikojen pidentäminen

Aluehallitus 19.08.2024 § 164
4399/00.02.00/2024

Valmistelija Sjöström Pia-Maria

Lisätietoja: puhelinnumero: 040 184 1597, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Valtuutettu Johanna Borg on jättänyt 11.3.2024 aloitteen, joka koskee sosiaali- ja terveyskeskuksen aukioloaikojen pidentämistä. Vaikka säästötoimenpiteillä on säilytetty palveluverkosto peruspalvelujen, kuten terveyskeskusten ja vastaavien osalta, on hoidon saatavuus aloitteen mukaan päivystysaikana heikompaa osalle alueen asukkaista, koska etäisyys avoinna oleviin terveydenhuollon yksikköihin on pitkä. Esimerkiksi Kristiinankaupungin ja Vaasan välinen etäisyys on yli 100 km. Aloitteen mukaan aukioloaikojen laajentaminen vahvistaisi peruspalveluja, keventäisi ympärivuorokautisten päivystysten taakkaa ja lisäisi palvelujen saatavuutta asiakkaille.

Sosiaali- ja terveyskeskuksen toimiala on ottanut kantaa aloitteeseen.

Perusterveydenhuollon palvelujen saatavuus on monitahoinen kokonaisuus. Klo 16 jälkeen avoinna olevia, niin sanottua kiirevastaanottoa tarjoavia iltavastaanottoja on hyvinvointialueella neljässä paikassa: Pietarsaareissa ja Vaasassa on ympärivuorokautista toimintaa, kun taas Närpiössä ja Kristiinankaupungissa on iltavastaanotto 2 ja 3 päivänä viikossa. Väestöpohjan mukaan tämä on riittävää. Virka-ajan ulkopuolella annettavan kiireellisen hoidon saatavuuden lisääminen parantaa väestön palvelutasoa, mutta vaikuttavuus ja vaikutukset väestön terveyteen ovat marginaalisia, mikä ei ole strategian ja tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelman mukaista.

Iltavastaanotto voi sisältää myös kiireetöntä hoitoa tai neuvolapalveluja ja vaatii siinä tapauksessa resurssien uudelleenjakoa päiväajan toiminnasta tai henkilöstöresurssien lisäämistä. Virka-ajan ulkopuolella toimiva elektiivinen ajanvarausvastaanotto lisäisi saatavuutta, ja väestön kannalta olisi helpompaa, jos sote-keskuksessa olisi mahdollista käydä normaalin työpäivän jälkeen. Tällä voisi olla suotuisa vaikutus kansanterveystyöhön. Perinteisesti vain virka-aikana avoinna olleiden toimintamuotojen työaikaperiaatteiden muuttaminen vaatii neuvotteluja asianomaisten henkilöstöryhmien kanssa. Lisäksi turvallisuusnäkökulmasta on tärkeää, että paikalla on riittävästi henkilöstöä aina toimipisteen avoinna ollessa.

Hyvinvointialueen strategiassa on pyrkimyksenä lisätä kotiin annettavia palveluja sekä fyysisesti kotiin vietävien palvelujen (kotihoito, kotisairaala, liikkuvat sairaalapalvelut) avulla että digitaalisia palveluja tarjoamalla. Mahdollisuus saada hoidon tarpeen arviointi puhelimitse tai digitaalisesti sekä sen jälkeen tarvittaessa hoitajan- tai lääkärinhoitoa tarjoaa jossain määrin hoidon saatavuutta ympärivuorokautisesti. Kehityksen näkökulmasta painopiste on tällä hetkellä, sekä Pohjanmaalla että valtakunnallisesti, hoidon jatkuvuuden parantamisessa ja siten potilaalle turvallisemmassa hoidossa, päivystyskäyntien vähenemisessä ja tutulle lääkärille tai hoitajalle pääsyn parantamisessa.

On mahdollista laatia laajennetun iltavastaanoton malli siten, että arkinen perusterveydenhuolto on saatavilla klo 18 saakka joko Kristiinankaupungissa tai Närpiössä, ja eteläisen alueen potilaat voisivat silloin käydä sillä vastaanotolla, joka on avoinna. Muualla hyvinvointialueella on ympärivuorokautisen päivystyksen vastaanottoja kiireellistä hoitoa varten. Jos pidennettyyn aukioloon sisällytetään myös kiireetöntä hoitoa, tulee suunnittelussa huomioida koko hyvinvointialueen verkosto. Tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelman toteutustyössä tarkastetaan sosiaali- ja terveyspalvelujen verkosto sisällön osalta, mihin sisältyy myös kannanotto kiireelliseen vastaanottoon ja mahdolliseen iltavastaanottoon.

Sektorijohtaja, lapset, nuoret ja perheet Sjöström Pia-Maria

ehdottaa, että aluehallitus päättää antaa valtuustoaloitteen vastauksen selvityksenä aluevaltuustolle. Hallitus esittää valtuustolle, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Liitteet

Liite 14 Laajennetut aukioloajat perusterveydenhuollossa

Vastaus valtuustoaloitteeseen, joka koskee analyysitoiminnan jatkamista terveyskeskusten laboratorioissa

Aluehallitus 19.08.2024 § 165
4439/00.02.00/2024

Valmistelija Svartsjö Sofia

Lisätietoja: puhelinnumero: 050 518 1091, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Gun Granlund on jättänyt 18.2.23 aloitteen, joka koskee Pohjanmaan terveyskeskusten analyysitoimintaa. Aloitteessa ehdotetaan, että Fimlab jatkaa analyysitoimintaa terveyskeskuksissa ja että analyysitoiminnan keskittämisen seurauksista lyhyellä ja pitkällä aikavälillä tehdään vaikutusten arviointi. Aloitteen saapumisen jälkeen toiminnassa on tehty useita muutoksia ja aloitteessa mainittuihin riskeihin on kiinnitetty paljon huomiota.

Aloitteessa tuodaan esiin huoli potilasvirroista, riskistä että potilaita ohjataan yhteispäivystykseen paikallisten analyysimahdollisuuksien puuttuessa sekä osastojen virroista, jotka ovat vaarassa viivästyä koevastauksia odottaessa.

Jo ennen hyvinvointialueen kuntayhtymää suurin osa terveyskeskuksen laboratorioista toimi Fimlabin johdolla. Nykytilanteessa Fimlab hoitaa laboratorioanalytiikkaa vaativan laboratoriotoinnin koko hyvinvointialueella. Suuren osan pika-analytiikasta hoitaa hyvinvointialueen oma henkilöstö omilla laitteilla.

Hyvinvointialueen nykyinen talustilanne on kaikkien tiedossa. Järkevien ratkaisujen löytäminen kustannusten vähentämiseksi sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä ei ole itsestään selvää, vaikutusarviointeja tehdään käytettävissä olevien tietojen perusteella.

Pohjanmaan hyvinvointialueella on päätetty säilyttää laaja sosiaali- ja terveyskeskusverkosto vahvan perusterveydenhuollon ylläpitämiseksi ja päivystykseen lähettämisen välttämiseksi silloin, kun se ei ole lääketieteellisesti välttämätöntä.

Esimerkiksi Närpiön laboratoriotoinnin Vaasaan keskittämisen yhteydessä on toiminnan ja Fimlabin kesken pidetty seurantakokouksia, joiden tavoitteena on ollut löytää parhaat työskentelytavat oikea-aikaisen analytiikan varmistamiseksi ja paikallisten viivästysten riskin pienentämiseksi. Yhdessä on analysoitu osaston näytteenotokäytäntöjä, kiirevastaanoton pika-analytiikkamahdollisuuksia ja keskuslaboratorioon sekä sieltä takaisin suuntautuvien kuljetusten logistiikkaa ja aikatauluja. Yhteisten analyysien johdosta keskittäminen ei ole osoittanut huolestuttavia suuntauksia potilasvirroissa.

Tämäntyyppisiä muutoksia, ts. laboratorioanalytiikan keskittämistä suurempiin yksiköihin, tehdään myös valtakunnallisesti. Paikallinen pika-analytiikka terveyskeskuksessa tukee kiirevastaanottoa ja on useimmissa tapauksissa riittävää, jotta potilaita voidaan hoitaa oikeassa paikassa.

Useimmiten vastauksia ei tarvita niin nopeasti, ettei näytteitä ehdittäisi analysoida keskitetysti. Tärkeintä on, että näytteet voidaan ottaa paikallisesti, jotta potilaat välttyvät tarpeettoman pitkiltä matkoilta näytteenottoa varten.

Henkilöstöpula on tuttua valtakunnallisesti ja näkyy myös hyvinvointialueella ja Fimlabissa. Sen vuoksi on tärkeää voida käyttää henkilöstöä tehokkaasti laboratoriotoinnassa ja samalla vahvistaa laatua ja vähentää varastoinnista, IT-järjestelmistä ja laitteistosta aiheutuvia kustannuksia, joihin hajautettu analytiikkatoiminta johtaisi.

Fimlabia on pyydetty antamaan vastauksensa aloitteeseen, se on liitteenä. Se sisältää vaikutusten arvioinnin Fimlabin näkökulmasta.

Kokoavasti voidaan todeta, että muutokset ovat välttämättömiä säästöjen saamiseksi. Vaikutusarviointeja tehdään jatkuvasti ja toteutetuista muutoksista tehdään seurantaa yhdessä toiminnan ja Fimlabin kanssa henkilöstön prosessimuutosten tukemiseksi. Terveyskeskusten pika-analytiikan menettelytapoja tarkistetaan parhaillaan ja tavoitteena

on menetelmien ja testitarjonnan standardisointi. Laboratorioanalytiikan keskittäminen ei vaaranna laajan sosiaali- ja terveyskeskusverkostomme ylläpitoa, mutta se vaikuttaa osaan prosesseista, ja muutosta on tuettava, jotta toiminta olisi mahdollisimman saumatonta, potilasturvallista ja virtaustehokasta.

Jäljellä olevat analytiikkayksiköt sijaitsevat Vaasassa ja Pietarsaassa. Laboratoriotoiminnan laajentaminen laitteineen ja tarvittavine materiaaleineen sekä laboratoriohenkilöstön siirtäminen suuremmassa määrin johtaa nykytilanteessa kielteisiin taloudellisiin seurauksiin eikä sitä voida pitää mahdollisena vaihtoehtona.

Sektorijohtaja, lapset, nuoret ja perheet Sjöström Pia-Maria

ehdottaa, että aluehallitus päättää antaa vastauksen valtuustoaloitteeseen selvitykseksi aluevaltuustolle. Hallitus esittää valtuustolle, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Liitteet

Liite
15	Vastaus aloitteeseen; Analyysitoiminnan jatkaminen terveyskeskusten laboratorioissa
Liite
16	Aloite analyysitoiminnan jatkamisesta terveyskeskusten laboratorioissa

Muut mahdolliset asiat

Aluehallitus 19.08.2024 § 166

Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 161 §:n mukaan asiat päätetään kokouksissa viranhaltijan esittelystä. Hallintosäännön 160 §:n mukaan toimitella voi esittelijän tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Pykälän kohdalla voidaan esimerkiksi jakaa tietoa, ilmoittaa asioista, tehdä aloitteita ja esittää kysymyksiä.

Dokumentteja hallitukselle tiedoksi:

- Vetoamus etäviriketoiminnan tarjoamisesta kotihoidon asiakkaille.
- Nimikeräys Purmohemmetin säilyttämistä varten.

Päätös:

Jäsenet Haldin ja Bystedt ottivat esille lastensuojelun sekä lasten ja perheiden toiminnan resursoinnin jatkokeskusteltavaksi hyvinvointialueella.

Jäsen Pettersson kysyi miten ruotsinkielinen palvelu toimii apuvälinejakelun ostopalvelutoiminnassa.

Hallitus merkitsi asiat tiedoksi. Virkamiehet vievät asiat tarvittaessa eteenpäin organisaation sisällä.

Liitteet

Liite 17 Vetoamus koskien etäpalvelu ALVAR

Liite 18 Nimikeräys: Purmohemmetin säilyttämistä varten

Kokouksen päättäminen

Aluehallitus 19.08.2024 § 167

Kokouksen päättäminen.

Päätös:

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13.19.

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 147, § 148, § 149, § 150, § 152, § 153, § 154, § 155, § 156, § 159, § 160, § 161, § 162, § 163, § 164, § 165, § 166, § 167

Muutoksenhakukielto

Edellä mainituista päätöksistä ei saa tehdä lain hyvinvointialueesta 141 § mukaan oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 151, § 157, § 158

Oikaisuvaatimusohjeet

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- hyvinvointialueen jäsen.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi (vaatimukset)
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava hyvinvointialueen kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua tiedoksiantokirjeen lähettämisestä postitse. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä.

Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen käsittely on maksutonta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen:

Pohjanmaan hyvinvointialue / hallitus

Hietalahdenkatu 2 - 4

65130 Vaasa

kirjaamo@ovph.fi

Käyntiosoite: Hietalahdenkatu 6, X-talo 1. krs. 1.8.2024 alkaen aukioloaika maanantaista perjantaihin klo 9-16.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää kirjaamosta.

Pöytäkirja on viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon, www.pohjanmaanhyvinvointi.fi.